TARYBINIS

Rokiškis

(PO) ROKIŠKIO APSKR. IR APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Nr. 118 (158) | 1945 m. gruodžio 15 d. | Kaina 20 kp.

Išplėst rinkiminių nuostatų aiškinimą gyventojams

Padėjame Rokiškio mieste ir ...oje apskrityje vykata priešrinkiminės kampanijos veikla.

Pirmieji artėjančių rinkimų reikš...ę geral suprato ir įvertino kai ...rių Rokiškio miesto įstaigų bei ...onių vadovai, kaip, pav., pašto, ...upomonios kasos, apskrities vykd. komiteto, fabriko „Plūgas" ir kt. ...linėtų įstaigų — įmonių vadovai ...sitrūpino, kad dirbantieji būtų ...ikiamai pasiruošę sutikti artėjančius rinkimus, todėl čia kartą arba ...s kartu į savaitę yra nagrinėjami ...kimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatai bei Stalino Konstitucija, išaiškinama, ką davė Stalino Konstitucija darbo žmonėms t. t.

Rinkiminis aiškinamasis darbas ...ykata ir mūsų apskrities valsčiuose, tik, deja, kai kuriuose iš jų — ...lpnokai. Stai, pavyzdžiui, Panemunėlio kooperatyve bei I-ajos ...TS darbuotojai į šį svarbų darbą dar nėra įsijungę. Tas rodo ...inėtų organizacijų vadovų apsnūdimą ir neįvertinimą bešaltinančio rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą reikšmės.

Kiekvienos įmonės, įstaigos, ...brko ar dirbtuvės vedėjas jokiu ...du neturi pasilikti nuošaly nuo ...o svarbaus reikalo, bet turi ...ngtis, kad vadovaujamoje įstaigoje ar įmonėje dirbantiesiems ...ritų pravedamas rinkiminis aiškinamasis darbas.

Lygiai taip pat šis reikalas liečia ir kaimų gyventoju. Kai kuriuose mūsų apskrities valsčiuose ...kiminis aiškinamasis darbas ...alstiečių tarpe irgi neblogai vykdomas, kaip, pav., Juodupės ir ...nemunio, kituose gi — dar jau ...mas šioks toks suatšlėgimas.

Kad „Nuostatų" ir Stalino ...onstitucijos aiškinimas vyktų ...kmingai ir būtų kuo labiau išplėstas gyventoju tarpe, prašė pareigūnus bei tarybinius darbuotojus ...tyla naujas uždavinys, kuris būsi reikalingas įvykdyti, t. t. ...olat reikalinga didinti aktyvistų ...ntatorių skaičių, o esamus agitatorių kadrus papildyti naujais iš tarybinei valdžiai atsidavusių žmonių tarpo.

Plečiant rinkimių nuostatų aiškinimą gyventojams, būtina į šį svarbų darbą įtraukti vietos inteligentiją, kaip, pav., mokytojus, agronomus ir kitus.

Iš mokytojų tarpo jau yra gana neblogų agitatorių, įvertinančius artėjančių rinkimų reikšmę ir „Nuostatų" bei Stalino Konstitucijos aiškinimą pravedančių gyventojų tarpe. Pavyzdžiui, drg. drg. Jurevičius, Žemaitis (Juodupės valsčius), Klišonytė (Panemunėlio valsčius), Saulius (Svėdasų valsč.) ir kiti.

Priešrinkiminės kampanijos veikla mūsų apskrityje turi būti dar labiau išplėsta, dar labiau suintensyvinta tiek valstiečių, tiek darbininkų bei darbo inteligentų tarpe.

Kiekvienos įstaigos ar organizacijos darbuotojai, kurie dar nėra įsijungę į rinkiminių nuostatų nagrinėjimą, turi tai nedelsiant padaryti.

Valsčiaus rinkiminį aiškinamąjį darbą galima pravesti per skaityklas, valsčių vykd. komitetuose, išduodant pasus, per įvairius susirinkimus, kaip, pav., ruošiant vakarus ir t. t.

Valsčiuose vakarinės politinės mokyklos irgi atlieka svarbų valdmenį priešrinkiminėje kampanijoje. Šių politinių mokyklų vadovai turi stengtis daugiau pritraukti dirbančiųjų į jų lankymą, kuriuose jie bus supažindinti su rinkiminiais nuostatais ir kt.

Partiniai ir tarybiniai darbuotojai turi rūpintis, kad rinkiminis aiškinamasis darbas kuo plačiau paskistų darbo žmonių masėse, kad mūsų apskritis būtų pilnai pasiruošusi sutikti artėjančius rinkimus į TSR Aukščiausiąją Tarybą.

Pavyzdingas valsčiaus mokesčių inspektorius

Nuo pirmųjų dienų, Raudonajai Armijai išvijus vokiškuosius okupantus, Juodupės valsčiaus mokesčių inspektoriaus ...rihreigeze darbą drg. Čepukas ...l. Savo darbe drg. Čepukas ...a užsirekomendavęs pavyzdingu ir strepiu darbuotoju. ...alsč. vykdomojo k-to darbuotojų tarpe jis ir puaktualumo atžvilgiu vienas pavyzdingiausių.

Drg. Čepukas valsčiečių yra mėgiamas ir suprastas.

Tokiu keliu turi eiti kiekvienos tarybinės įstaigos darbuotojas.

(Mūsų koresp.)

NUTARIMAS Nr. 469

1945 m. gruodžio mėn. 14 d.

Dėl sudarymo rinkiminių apylinkių rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą

Rokiškio apskr. vykd. komitetas, pasiremdamas „Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų" 28 str., nutaria Rokiškio apskrityje sudaryti sekančias rinkimines apylinkes rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą:

Rokiškio miestas

1—145
Pirmoji apylinkė
(centras — Gimnazijos pat.)

Nepriklausomybės aikštė pietinė pusė, Respublikos gt., Tyzenhauzo alėja, Rokiškio dv., Kauno gt., Vilniaus, Dariaus—Girėno, Steties, Gimnazijos, Aušros, Algirdo, Ąžuolų, Baranavičiaus, Daugirdo, Gedimino, Sragdelio, Šatrijos, Žuvintų, Birutės, Apušeto.

1—146
Antroji apylinkė
(centras — m. v. k. pat.)

Nepriklausomybės aikštė šiaurinė pusė, Vytauto D. gt., Naujoji Turgavietė, Daržų, Padaržių, Sodų, Kapų, Pirties, Kraštinė, Vidurinė, Skersinė, Šiaurėji, Sinagogų, Pagejės priem., Radutės priem., Pandėlio, Kęstučio, Pievų, Paupės, Smėlių, Upės takas, Kudirkos gt.

Rokiškio valsčius

3—147
Zybėlių apylinkė
(centras — Zybėliai)

Aukštųjų km., Barcišių, Barvainiškio, Berežnikos, Danylaukos, Gubiniškio, Juodeliškių, Juodelių, Joniškio, Jakiškių, Kavelškio, Laukupio, Mačeniškio, Meldučių, Naujieną, Obelynės, Palainiškio, Paragupio, Ragupio, Ragupio vakm., Sakališkio, Sakališkio vakm., Stramylių, Stramyliškio, Šeduikiškio, Talontų, Užugojės, Uljanavos, Zybėlių, Zgrundiškio.

4—148
Laibgalių apylinkė
(centras — Laibgaliai)

Avietiškio, Čelkių, Jasiškių, Kavelių, Karvelškio, Kraštų, Laibgalių, Maineliškio, Mediniškio, Pažaros, Petriškio, Rokiškelių dv., Rudelių, Ramaniškio, Serbentiškio, Sičerkos, Vylimiškio, Varnupio, Žydiškio I vakm., Žydiškio II vakm.

5—149
Rokiškio apylinkė
(centras — Rokiškio v.)

Briedžiškio, Bajorų, Buveiniškio, Bulvėniškio, Balandiškio, Dzideriškio, Galinės, Gegužinės, Juodalunges, Kalneliškio, Kalnelio, Laukagalio, Miegonių, Miškynės, Mikiniškio, Naujienos, Oberynės, Obrediškio, Parekiškio, Pakapinės, Prudeliškio, Pačiuginės, Paluukės, Patiltės, Paupės, Pagirės, Palušių, Rokiškio g. st., Stačiavagio, Serbentiškio, Stirniškio, Šilaikių I, Udrupio, Vengeryngės, Vitaldos, Velniakalnio, Misiūniškio, Piapalių, Juozapavos, Čipirių.

6—150
Sėlynės apylinkė
(centras — Sėlynė)

Akmenių, Alsatos, Blizgės, Diliškių, Gabriškio, Joniškio, Kisliškio, Nataušių, Naujieną, Paupės, Pužonių, Pimpiškio, Paulenkos, Palušnių, Piragiškių, Pagrundžių, Pabižgės, Palušnių, Raisto, Ruopiškio, Spiečiūnų, Skrebliškio, Smėlynės, Trapuliškio, Uiytėlės.

7—151
Žiobiškio apylinkė
(centras — Žiobiškis)

Aukštasijos, Ažusienio, Antanavos, Avietinės, Viežlaukos, Buteikiškio, Baransatiškio, Baltušių, Buteikių, Davainiškio, Gagiškio, Girelės, Grauzių, Girinkos, Gužų, Gudbernškio I vnk., Gudbernškio II vnk., Grauzbalės, Griaubeliškio, Juodelių, Juozapavos, Vieteniškio, Kalpokiškio, Kubiliškio, Laužadiškio, Kaukeliškio, Liepavos, Mėškevietės, Mačiekų, Natkuškių, Obeliškių, Pagriežbalio, Padvario, Patilčių, Paplimbalės, Pažaslių, Pailgių, Paliepio, Pagados, Raišių, Stumbrių, Stašių, Striniškio, Salos, Sačiškavietės, Smelinkos, Silagalio, Širmiškio, Vanagynės, Vengerinės, Viknnių, Vitelinės, Vilkagalio, Vilkų, Virkanio, Zumbaškavietės, Žiobiškio, Žėkų, Siakiškio.

8—152
Nerkūnų apylinkė
Apušinės, Baltakiškio, Dagylių, Jonavos, Kurkliečių, Kytautės, Lašų, Užusienio, Meldučių, Nerkūnų, Pakalniškio, Pramislenkos, Prapultinės, Serbentiškio, Eudelių, Stačiaragio, Vivališkių, Vytėnų.

9—153
Vyžeičių apylinkė
(centras — Vyžeičiai)

Anapilio, Bučelių, Vijutiškio, Bismarkiškio, Dievaduriu, Fino, Gludvylių, Kurklietiškio Kladnikų, Pundeliškio, Paleznos, Penisiškio, Skiemų, Sėdnikų, Šilaikių, Šilaikių II km., Šilaikių II vkm., Šakėbalio, Udrupio, Varaščynos, Vyžeičių, Seminikų.

10—154
Deksnių apylinkė
(centras — Deksnia)

Aukštakalnio, Dargių, Deksnių, Gražupio, Iždūniškio, Isvalenos, Juozapavos, Karvelkių, Kumburiškio, Lingiškio, Milfūnų, Mitragalio, Padmilūnų, Paulicinavos, Rimšonių, Seidališkio, Steponių, Šeškainių, Šedžių, Šaltakio, Vilimiškio, Vaidlenų, Vladislavos, Želteniškio, Medienos.

11—156
Ragelių apylinkė
(centras — Rageliai)

Audrupio, Audros, Beižiškio, I vnk., Beižiškio II vnk., Beičių I km., Beičių II km., Didėjos, Kuosių, Kraštų II dv., Kuosiškio, Paluukio, Puriuškių, Ragelių, Traku.

12—157
Lukėtų apylinkė
(centras — Lukėtai)

Būtėnų, Bagavos, Zypriškio, Dambretiškio, Gylių, Leitūnų, Ignotiškio, Y[illegible], [illegible]ėnų, Lukėtų, L[illegible] dv., Mažeikiškio, Marijoniškio, Pakapynės, Prudeliškio, Papartynės, Rustynės, Rąžučių, Ruzgų, Šaulių, Stebrynės, Sniegių, Skiauteniškio, Šemetų, Šikšnių, Šaltupio Versloviškio, Vyžnų, Vencentavos, Vanagynės, Valiukavos, Vedėjos, Žemaitės.

Skapiškio valsčius

13—157
Laičių apylinkė
(centras — Laičiai)

Kepurių, Daugiškių, Pipiečių, Stukonių, Zanatiškio, Ažusienio, Degintinio, Girų, Traniuliškio, Laičių, Zardališkio, Daktariškio, Vergučių, Vaduvų, Kirkėnų, Viluinių, Pasaucky, Ažuedžių, Paliaunos.

14—158
Skapiškio gelžk. st. apylinkė
(centras — Skapiškis)

Čivų, Mikiškio, Juozapavos, Čegelnės, Bajerų, Siabados, Laukelių, Šimiškių, Misiūniškio, Braskų, Stukų, Girvalakių, Sakenių, Juodaičėlių, Kerelių, Mičiūnų, Šilaiškiškio, Labdiškio, Paliesio, Valiukeniškio, Kepuriškio, Kandrėnų, Kandrenėlių.

15—159
Skapiškio apylinkė
(centras — Skapiškis)

Skapiškio m., Skapiškio vnk., Mirabalės, Mituvos, Svedukalnio, Tvirų, Eičėnių, Ažubalio, Toterių.

16—160
Bieliūnų apylinkė
(centras — Bieliūnai)

Veželių, Krepšių, Vairiuškių, Narbūtų, Blizgės, Juokūbiškio, Lazdynaupio, Tapelių, Bilūnų, Preipšiukų, Šiurpiškių, Jančiapievio, Mikniūnų, Cypelių, Sypiškio, Jokšų, Miškavalakio, Žiegų, Mikniškio.

Svėdasų valsčius

(centras — Svėdasai)

17—161
Svėdasų m. apylinkė
(centras — Svėdasai)

Svėdasų m., Palaukiškiai, Šlapelilia.

18—162
Savičiūnų apylinkė
(centras — Savičiūnai)

Savičiūnai, Deksnaiai, Netikiškiai, Šeduikiai, Tadauskai, Pamalaišio, Milekiškio, Markūniškiai, Kraštai, Kraštelial.

19—163
Bajorų apylinkė
(centras — Bajorai)

Bajorai, Jetkonys, Čiukai, Žiemiškiai, Rudakasai, Viscriškis, Miškiniai, Rudž...

20—164
Pauriškių apylinkė
(centras — Pauriškiai)

Pauriškiai, Sliepiškis, Galvydžiai, Kušliai, Vikonys, Grikepeliai, Girelė, Kupriai, Tiltynė, Galviškis, Sutėnai.

[illegible]

Raudonoji Armija - tautų išvaduotoja

Kare audrai nuaidėjus, tarybinė liaudis su teisėtu pasididžiavimu žvelgia į savo praeitą kelią, — į pergalių prieš pavojingus ir galingus agresorius — Vokietiją ir Japoniją kelią, Tarybinės liaudies šlovingoji Raudonoji Armija, suvaidinusi lemiamą vaidmenį koveje prieš hitlerinę Vokietiją ir pagreitinusi Japonijos kapituliaciją, išgelbėjo žmoniją iš pavergimo pavojaus ir atnešė laisvę mylinčioms tautoms ilgai lauktą taiką.

Kad geriau suprastume, ką Raudonosios Armijos pergalė reiškė žmonijai, turime žvilgterėti į grėsmingus ir tamsius hitlerinės Vokietijos planus pasaulio tautoms pavergti. Vokietija ne tik siekė užgrobti kitas valstybes ir panaikinti jų nepriklausomybę. Ji siekė užkariautąsias šalis kolonizuoti vokiečiais, dalinai pavergiant, dalinai išnaikinant vietinius gyventojus. Vokiečių žvėriškumai karo metu — milijonų žmonių žudymas, pavergtųjų šalių gyventojų varymas į Vokietijos vergų rinką, miestų ir kaimų naikinimas — buvo tik įžanga; nėra abejonės, kad vokiečiai, laimėjimo atveju, būtų iškerdę didelę dalį Europos tautų, palikdami sau tik vergus — darbininkus, šitai iš esmės ir buvo „numatyta" naujojoj Europos „tvarkoje". Tiems žmogėdriškiems planams pateisinti ir buvo sukurta rasinė teorija, kuri visus nevokiečius paskelbė nepilnaverčiais žmonėmis.

Vykstąs dabartiniu metu Niurnberge svarbiausiųjų vokiečių karinių nusikaltėlių procesas visu ryškumu atidengia šiurpius Europos ir viso pasaulio tautų pavergimo planus, kuriuos buvo paruošę hitleriininkai. Dokumentai, atrasti vokiečių štabuose, požeminėse kazematuose, rodo hitleriininkų suokalbį prieš taiką, prieš kitų tautų gyvybę ir laisvę, rodo priemones, kurios buvo taikomos tautoms išnaikinti bei pavergti. Taip, antai, paskelbtas vienas iš daugelio dokumentų apie slaptą hitlerinių vadų posėdį, kuriame Hitleris raginęs „kuo greičiau veikti, kuo daugiau ir smarkiau žudyti gyventojus, kad Europos pilietiškas apimtų siaubas ir tuo būdu bus galima greičiau laimėti karą", kad pats karas „tuo ir bus humaniškas, kad jis žmones išnaikinsiąs"; tęsi direktyva sužvėrėjusių hitleriininkų buvo nuosekliai vykdoma Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Jugoslavijos, Prancūzijos, Olandijos, Graikijos ir apskritai visos okupuotose žemėse. Mums, lietuviams, nėra reikale toli ieškoti hitlerinio siautimo pavyzdžių; mes patys išgyvenome daugiau kaip 3 metus šlykščią okupaciją, ir tik pergalingas Raudonosios Armijos sugrįžimas mus išgelbėjo nuo neabejotinos pražūties. Juk mes savo akimis matėme, kiek žmonių — darbininkų, valstiečių, inteligentų — vokiečių buvo pražudyti, išžudyti, išvarytі Vokietijon. Nužudytieji Paneriuose, Kauno fortuose ir daugely kitų žudynių vietų visoje Lietuvoje šaukiasi keršto.

Be to, atsiminkim kokius milžiniškus medžiaginius nuostolius padarė vokiečiai mūsų žemės ūkiui, miestams, pramonei ir šiaip piliečiams! „Pamiršti tai — būtų nusikaltimas milijonų nieko nekaltų žuvusiųjų žmonių atminimui, jų sunaikintųjų šeimoms, visai liaudžiai" (Molotovas).

Tuo momentu, kada Vokietija užpuolė Tarybų Sąjungą, ji buvo beveik visos Europos valdovė. Prieš jos armijas, neatsilaikė nė viena Europos valstybė. Anglija tuo metu buvo visiškai silpna ir taktiniai tik dar buvo bepradedanti ruoštis karui.

Dvidešimtojo amžiaus žmogėdrų pasikėsinimus prieš kitų tautų gyvybę ir laisvę paverčė niekais Raudonoji Armija, kuri pirmoji sustabdė ir sutriuškino hitleriininkų kariuomenę. „Dabar, kai Tėvynės karas eina prie pergalingos pabaigos, visu didingumu iškyla istorinė tarybinė liaudis, savo pasiaukojančia kova išgelbėjusi Europos civilizaciją nuo fašistinių pagrominkų. Čia yra didis tarybinės liaudies nuopelnas žmonijos istorijai", — kalbėjo draugas Stalinas dar tebetriuškinant fašistus — 1944 m. lapkričio 6 d. Raudonoji Armija savo pačios jėgomis sutriuškino pagrindines Vokietijos jėgas ir savo pasiaukojančia kova leido Anglijai bei Amerikai pasirusėti puolimui. Savo pranešime apie Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXVIII metines draugas Molotovas pareiškė, kad „pagrindinis persilaužimas TSRS — Vokietijos frente įvyko dar metai prieš antrojo frento susidarimą, kai hitlerinė kariuomenė rėdingai ėmė ristis atgal galingai ir tolydžio smarkiau Raudonosios Armijos spaudžiama".

Tarybinė liaudis su didžiąja rusų tauta priešakyje žūtbūtinėse kautynėse išsikovojo pergalę ne tik sau, bet padėjo ir kitoms Europos bei Azijos tautoms nusikratyti fašistiniu jungu. Kaip brolius — išlaisviato jus pasitiko Raudonąją Armiją Lenkijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Norvegijos, Mandžiurijos, Korėjos gyventojai, kurie savo jėgomis niekuomet nebūtų galėję pasiekti laisvės. Ir buvusių Vokietijai sąjunginių šalių — Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Suomijos — tautos šiandien žiūri į Raudonąją Armiją, kaip į tą jėgą, kuri jos išgelbėjo nuo pravarjos, į kurią jas stūmė hitlerizmas ir tų kraštų fašistinių išgamų — parsidavėlių kliker. Visos tos tautos yra kupinos dėkingumo Raudonajai Armijai jausmų ir ieško draugystės bei artimų santykių su didžiąja Tarybų Sąjunga. Tačiau Raudonoji Armija atnešė laisvę ne tik Rytų bei Pietryčių Europos šalims. Tik jos triuškinantieji smūgiai hitlerinei kariuomenei sudarė sąlygas Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir kitų kraštų tautoms išsivaduoti.

Raudonosios Armijos pergalės atnešė Europos tautoms išvadavimą ne tik iš hitlerinio jungo, bet ir iš savųjų fašistų priespaudos. Jos įgalino likviduoti fašistinius režimus visoje Rytų ir Pietryčių Europoje ir sukurti tose šalyse naujus demokratinius režimus, turinčius liaudies masių paramą ir įvykdančius gilias politines bei socialines reformas. Visose šalyse, kurios buvo Raudonosios Armijos išvaduotos, įgyvendinta platė žemės reforma ir pravedamos kitos reformos, kurios pakerta fašizmo bei reakcijos šaknis!

Raudonosios Armijos ir visos tarybinės liaudies iškovotų pergalių pasėkoje dabartiniu metu visos Europos tautos grįžo prie taikos, be to naikina hitlerinių grobikų ir karo padarytas gilias žaizdas, atkuria mokslą ir kultūrą, atstatinėja miestus ir transportą, gilina ir plečia demokratizmo principus.

Šiandien visas pasaulis į Tarybų Sąjungą žiūri, kaip į taupų politikos bei laisvės tvirtovę ir tarptautinės mūsų šalies autoritetas niekuomet nebuvo toks didelis, kaip šiuo metu.

Raudonoji Armija savo didvyriška kova prieš hitlerinę Vokietiją išgelbėjo ir lietuvių tautą iš sunaikinimo pavojaus. Ji grąžino lietuvių tautai laisvę bei nepriklausomybę ir įgalino sujungti kiekvieną valstybę visos etnografinės lietuvių žemės — nuo Vilniaus ir Klaipėdos. Raudonosios Armijos pergalių pasėkoje Vokietija dabar nustumta toli nuo Lietuvos ribų ir amžinasis pavojus, kuris gręsė lietuvių tautai iš vokiškųjų grobikų pusės, dabar galutinai likviduotas. Raudonoji Armija lietuvių tautai sukūrė tokias saugumo sąlygas, tokias galimybes kelti savo ekonomiką, vystyti kultūrą, ugdyti savo tautinį valstybingumą, kurių ji niekuomet anksčiau neturėjo.

L. Rožėnas.

„Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą Nuostatai" klausimais ir atsakymais

40 Klausimas. Kas iš kandidatų į TSRS Aukščiausios Tarybos deputatus laikomas išrinktas?

Atsakymas. Išrinktas į deputatus bus laikomas tas, kuris gaus absoliučią balsų daugumą, t. y. daugiau kaip pusę visų balsų, padėtų apygardoje ir pripažintų galiojančiais.

Jeigu rinkimuose dalyvaus mažiau kaip pusė visų rinkėjų, turinčių apygardoje balsavimo teisę tai tokie rinkimai bus pripažinti negaliojančiais ir kandidatas, gavęs per tokius rinkimus absoliučią balsų daugumą, nebus laikomas išrinktu.

Tokiais atvejais apygardos rinkiminė komisija praneša apie tai centrinei rinkiminei komisijai arba respublikinei rinkiminei komisijai rinkimams į Tautybių Tarybą, kurios skiria naujus rinkimus ne vėliau, kaip dviejų savaičių laikotarpyje po pirmųjų rinkimų.

41 Klausimas. Kas daroma tais atvejais, jeigu nei vienas iš pasiūlytų kandidatų negauna absoliučios balsų daugumos?

Atsakymas. Tokiais atitikimais Apygardos rinkiminė komisija praneša apie tai centrinei rinkiminei komisijai arba respublikinei — rinkimams į Tautybių Tarybą ir tuo pat laiku skelbia apie dviejų kandidatų, gavusių daugiausiai balsų, perrinkimą bei skiria naujų rinkimų dieną ne vėliau, kaip dviejų savaičių laikotarpyje po pirmųjų rinkimų.

Spaudos platinimas Juodupės valsčiuje

Nors Juodupės valsčiuje spaudos platinimas sekantiems metams prasidėjo truputį vėliau negu kituose valsčiuose, bet per trumpą laiką pasiekti rezultatai yra neblogi. Juodupės rysių konteros skyriaus viršininkui drg. Vrubliniui Juozui vadovaujant į spaudos platinimą yra įsijungę kaimų laiškanešiai apylinkių pirmininkai ir mokytojai. Tikima, kad valsčiui skirtasis planas bus laiku ir visu 100 % išpildytas.

(Mūsų koresp.)

Kas gali rinkti ar būti išrinktu į TSRS Aukščiausiąją Tarybą

Tarybinė valstybė yra tikras demokratijos valstybė. Visa valdžia mūsų šalyje priklauso miesto ir kaimo darbo žmonėms, t. y. visai liaudžiai darbo žmonių deputatų Tarybų asmenyje. Rinkimų sistema pas mus taip sudaryta, kad ji užtikrina milijoninių tarybinės liaudies masių dalyvavimą valstybės valdyme.

1946 m. vasario 10 d. įvyko rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą visuotinės, lygios ir tiesioginės rinkimų teisės pagrindais, slaptai balsuojant.

Teisę rinkti turi visi piliečiai, pasiekę 18 m. amžiaus neparsiduodami nuo rasinės ar tautinės priklausomybės, tikėjimo, mokslo cenzo, sėslumo, socialinės kilmės, turtinės padėties ir praeities veikimo. Moterys dalyvauja rinkimuose lygiomis teisėmis su vyrais. Piliečiai, esą rinkimų metu Raudonosios Armijos eilėse, taip pat dalyvauja rinkimuose. Rinkimų teisės neturi tik nepilnaprečiai ir asmenys, kuriems teisme sprendimu atimtos rinkiminės teisės.

Tarybiniai įstatymai užtikrina pilną galimybę kiekvienam piliečiui pasinaudoti rinkimine teise, kuri jam Stalino Konstitucijos suteikta. Renkant TSRS Aukščiausiąją Tarybą 1937 m. gruodžio mėn 12 d. rinkimuose dalyvavo daugiau kaip 91 milijonas rinkėjų — veik 97 procentai viso rinkėjų skaičiaus. Tai buvo tikrai visos liaudies rinkimai, kuriems pančių kitų šalių interija nežino.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatu gali būti išrinktas pilietis, pasiekęs 23 metų amžiaus. Teisę būti išrinktu turi lygiai vyrai ir moterys. Raudonosios Armijos kariai ir karininkai kuriems sukako nuredytas amžius

Tokiu būdu visi TSRS piliečiai savo teisėmis yra lygūs „Ne turtinė padėtis, ne tautinė kilmė ne tarybinis padėjimas, bet asmeniški kiekviena piliečio gabumai ir darbai sprendžia jo padėtį visuomenėje" (J. Stalinas). Liaudis renka tik vertuosius — tuos, kurie begalinai ištikimi Tėvynei, Leninė — Stalino partijai, kurie gali pažint reikalą ir sąžiningai pildyti deputato pareigas. 1937 m. Aukščiausiojon Tarybon buvo išrinkta 465 darbininkai, 330 valstiečių, 325 tarnautojai.

Eilėje buržuazinių valstybių, paskelbusių visuotinę ir lygią rinkimų teisę plačiosios masės rinkimuose faktiškai nedalyvauja. Tau yra nemaža įvairių apribojimų, kaip antai, — mokslo cenzas ar „sėslumo" cenzas, kurio prasmė yra ši, jog rinkimuose tedalyvauja asmenys, išgyvenę vienoj vietoj tam tikrą nustatytą laikotarpį. Šie ir kiti apribojimai padarė tai, kad, pavyzdžiui, paskiausiuose prezidento rinkimuose JAV iš 80 su viršum milijonų rinkėjų, pasiekusių rinkiminį amžių, balsavime tedalyvavo ne kas daugiau kaip 50 milijonų.

Dar daugiau kliūčių buržuazinėse šalyse statoma vykdant teisę būti išrinktam. Pisiginis užstatas, rinkiminės kampanijos išlaidų padengimas — visa tai teikia pirmenybes valdančiųjų klasių atstovams.

Kapitalistinėse šalyse demokratija, tuo būdu, turi formalų pobūdį. Ji nukreipta turtingųjų teisių apsaugai. Tik tarybinė demokratija yra darguoms, visos liaudies demokratija.

I. Petelovas.

Atitrūkę nuo gyenamojo momento

...tė kurį laiką Panemunėlio ...pradėje veikti vakarinė ...nė mokykla, kurią lanko ...darbininkai bei tarnautojai. ...kloje lankytojams aiškina- ...Rinkimų į TSRS Aukščiau- ...Tarybą Nuostatai" ir Sta- ...Konstitucija.

...ka pastebėti, kad kai ku- ...Panemunėlio įstaigos bei ...s į šį darbą dar visai nė- ...ijungę. Taip, pavyzdžiui, ...munėlio vartotojų kooperva- ...tarnautojai (vedėjas Šar- ...kas) dar iki šiol nepradė- ...jo nagrinėti „Nuostatų" ir Stalino Konstitucijos, o taip pat nelanko vakarinės politinės mokyklos.

I-MTS darbuotojai kur direktoriumi yra drg. Marčilionis, į šį darbą irgi neįsitraukė. Dėl to kalti yra kooperatyvo vedėjas drg. Šarkauskas ir I MTS direktorius drg. Marčilionis, kurie nesirūpina „Nuostatų" ir Stalino Konstitucijos aiškinimo pravedimu savo tarnautojų tarpe, bet taip pat nerkatina, kad jie lankytų vakarinę politinę mokyklą. Minėtų įstaigų vadovai, gal būt, net nežino, kad Panemunėlyje yra tokia mokykla.

Panemunėlio kooperatyvo vedėjas drg. Šarkauskas ir I MTS direktorius drg. Marčilionis turi suprasti artėjančių rinkimų reikšmę ir paskatinti savo įstaigų dirbančiuosius, kad jie lankytų politinę vakarinę mokyklą, kurioje jie ir bus supažindinti su Stalino Konstitucija ir rinkiminiais nuostatais. Tam pavyzdį turi duoti patys minėtų įstaigų vadovai. (Mūsų koresp.)

Panemunėlio valsčiaus valstiečiai supažindinami su „Nuostatais"

Kiekvienoje Panemunėlio valsčiaus apylinkėje yra priskirti agitatoriai, kurie valstiečiams praveda rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų ir Stalino Konstitucijos aiškinimus.

Štai. Martyniškėnų pradžios mokyklos vedėja drg. Klišonytė nuo 3. m. lapkričio mėn. 23 d. iki šiol jau pravedė 4 susirinkimus, kuriuose dalyvavo 234 valstiečiai.

Kiekvienos apylinkės šios darbo srities agitatorius turi stengtis kuo geriau supažindinti gyventojus su „Nuostatais" ir Stalino Konstitucija, pritraukiant į susirinkimus kuo didesnį skaičių žmonių.

(Mūsų koresp.).

Rokiškio skerdykloje — jokios tvarkos

...tė kurį laiką Panevėžio ...o Kombinato Rokiškio Sker- ...i vadovavo vedėjas drg. ...tovičius. Šio vedėjo vado- ...no laiku Rokiškio skerdyk- ...tik kad nepasižymėjo sa- ...darbu, bet, priešingai. vis ...u smuko žemyn. Į įmonės ...ančiųjų reikalus, į jų buiti- ...rūpinimą nebuvo kreipia- ...jokio dėmesyo.

...ai neseniai skerdyklai ima- ...dovauti naujai paskirtasis ...as drg. Mažukna. Pirme- ...o vadovavimo skerdyklai ...mis gavosi įspūdis, kad ...Mažukna tinkamai pakels ...įmonės darbo lygį, pilnai ...tys darbo tempus, nes tue- ...aiškiai matėsi jo iniciatyva. ...u praslinkus kuriam laikui, ...g. Mažuknos anksčiau pa- ...oji iniciatyva ėmė palaips- ...kristi. Ir šiandien jau gali- ...rąsiai sakyti, kad įmonė ...grįžo į savo ankstyvesnį ...dimą.

...ubiausias dalykas, kuris ...a kiekvienam piliečiui į ...aplankius skerdyklos pa- ...bei apžiūrėjus darbo są- ..., tai visiškas nesirūpinimas ...inkų buities pagerinimu, ...n kad ir dešrų apdirbimo ..., kur dirba tik kelios mo- ... Skyriaus patalpos — tai ...barakas, kurio sienose di- ...lai plyšiai ir pro juos pu- ...ėjas ir nešioja sniegą. Pa- ...s visai nekūrenamos. Ne, ...ką gi kūrens, jei nėra jokio pečiuko. Ir darbininkas tokiose sąlygose turi dirbti. Čia didžiausia kaltė krinta įmonės vedėjui drg. Mažuknai ir dešrų apdirbimo skyriaus meistrui Latvėnui, kurie, nors ir turėdami galimybių šiai netvarkai pašalinti, nesiėmė jokių priemonių. Kada atvykęs iš Panevėžio Mėsos Kombinato direktorius pareiškė drg. Latvėnui, kad minėtos patalpos turi būti nedelsiant sutvarkytos ir darbininkai tokiose sąlygose jokiu būdu negali dirbti, Latvėnas „švelniai" atsakė: „Netrauko biesas"...

Kad kas kitas pasakytų tokius žodžius, būtų nieko nuostabaus, tačiau kai taip atsako pats meistras, keistoka. Viena, jam tai nelabai svarbu, nes jis beveik kiekvieną dieną būna girtas ir nė į jokius darbininkų pareiškimus neatsakinėja.

Kada drg. Latvėnas buvo užklaustas, kokių priemonių jis imasi pagerinimui dirbančiųjų buities reikalų ir, bendrai, kaip jis reaguoja į dabar esančius dešrų skyriuj netvarkos požymius, drg. Latvėnas atsakė, kad jam toks klausimas nesuprantamas.

Skerdyklai yra labai reikalingas vanduo, ir tam tikslui yra įrengtas šulinys su pompa. Tačiau dabar ta pompa yra sugedusi. Minėtas šulinys būtų galima greitu laiku patsiaysti, tačiau vedėjas nestima jokių priemonių. Dabar vandenį ima iš kito skerdykloje esančio šulinio, kurio vanduo yra nešvarus.

Didelė netvarka vyrauja ir su gyvuliais, esančiais skerdyklos kieme. Jiems visai nėra duodama vandens bei jokio kito pašaro, ir to pasekoje gyvuliai dažnai nudvesia. Taip pat negeresnėje padėty laikomos vištos, kurių taip pat didelė dalis nudvesia.

Bendrai imant, netvarka pastebima kiekviename skerdyklos skyriuje. Ir tai netvarkai pašalinti visai neįsimama jokių priemonių. Aišku, čia kaltas yra skerdyklos vedėjas drg. Mažukna, kuris nesiėmė jokių priemonių šiai betvarkei pašalinti. Jis taip pat daug laiko skiria „buteliukui", o į visą darbą žiūri tik pro pirštus.

Panevėžio Mėsos Kombinato Rokiškio skerdyklos vedėjas drg. Mažukna privalo nedelsiant rimtai pažvelgti į savo pareigas, turi gerai atsiminti jų atsakingumą ir atkreipti dėmesį į dirbančiuosius, kurie turi dirbti virškvalandžius, negaudami už tai jokio atlyginimo.

Drg. Mažukna turi rūpintis, kad įmonė kuo greičiau pasiektų tinkamą darbo lygį, kad būtų sutvarkytos įmonės patalpos, į kurias dabar visai nekreipiamas dėmesys.

Dešrų skyriaus meistras drg. Latvėnas į savo pareigas taip pat privalo rimčiau pažvelgti.

St. Šaras.

Kai nedirbama

Švėdasų valsčiaus mūsų apskrityje visą laiką stovi II-je vietoje metinio paruošų plano vykdyme, tačiau kai kuriose šio valsčiaus apylinkėse šis reikalas yra visai užmirštas. Štai, pavyzdžiui, Švėdasų apylinkė (pirm. drg. Vl. Baronas) iki šiol metinio grūdų paruošų plano tėra išpildžiusi vos 45 %, kai tuo tarpu Būtėnų ir Bajorų apylinkės (pirmininkai drg. drg. Budreika ir Raukštas) jau yra atsiekusios net po 97 %.

Dėl ko gi bloga padėtis randasi Švėdasų apylinkėje? Priežastis paprasta, būtent: Švėdasų apylinkės pirm. drg. Baronas Vl. ir šios apylinkės aktyvo nariai visai nesirūpina sėkminga paruošų plano eiga, nejsigilina į savo svarbias pareigas. ir nuolat girtuokliauja. Šios apylinkės aktyvo nariai, norėdami pateisinti savo nerangumą ir apylinkės atsilikimą paruošų plano vykdyme, drįsta valsčiaus vykdomojo pirmininkui pareikšti, kad, esą nėra laiko. Ne, laiko yra, bet nėra gerų norų, trūksta gilesnio savo pareigų supratimo bei atsakingumo jausmo.

Švėdasų apylinkės pirmininkas drg. Baronas ir šios apylinkės aktyvo nariai turi rimtai pažvelgti į savo pareigas, vesti kontrolę prievolės vykdančių valstiečių ir šį svarbą reikalą pastatyti tinkamoje plotmėje sekant ir mokantis veiklos iš pirmaujančių savo valsčiaus apylinkių pirmininkų bei aktyvo.

St. Kalvelis

Pavyzdingas sienlaikraštis

„Tarybinis medikas" — Rokiškio apskrities ligoninės darbuotojų sienlaikraštis, sugebąs, pilnai atlikti savo, kaipo sienlaikraščio paskirtį, ir skaitomas vienu iš geriausių Rokiškio apskrityje leidžiamų sienlaikraščių.

„Tarybinis medikas" kiekvienas numeris yra gražiai iliustruotas, o straipsniai — gana turiningi. Tas rodo, kad Rokiškio apskr. ligoninės medicinos darbuotojų tarpe yra žmonių, gerai sugebančių valdyti plunksną. Svarbiausia — sienlaikraštis yra didelis, todėl jame visuomet apstu nemaža straipsnelių iš teigiamos ir neigiamos pusės; netrukuta ir gana gerai vykusių piešinių — karikatūrų.

Didž. Spalio socialistinės revoliucijos XXIII-jų metinių garbei pasirodė specialus „Tarybinio mediko" numeris taip pat gana gražisi iliustruotas ir turiningas.

Bendrai imant „Tarybinis medikas" lygiuojasi su geriausiais mūsų apskrities sienlaikraščiais: Panemunėlio linų apdirb. fko „Lino žiedu" ir Juodupės valsč. vykd. komiteto „Juodupiečių žodžiu". Visas trūkumas yra tame, kad „Tarybinio mediko" nauji numeriai per retai tėra išleidžiami.

Reikia tikėtis, kad naujasis šio sienlaikraščio numeris pasirodys netrukus ir bus tiek pat turiningas, kaip ir ankstyvesni.

Vl. Bieliūnas.

Majoras A. Šestakas

GYVAS ATMINIMAS

...buklai stovi parke, sustatyti ..., sulyginoti, jau pajuodę ...lėsti.

...pabuklai išėjo iš mūšio lau- ...ada tretysis Baltarusijos fron- ...tsimušęs į Baltijos jūrą, nu- ...paskutinius vokiečių likū- ...Rytų Prūsiją. Ligi Fris Ne- ...

...o to laiko pabuklams prasi- ...nazujas gyvenimas.

...ke dabar yra daug ka- ...urie atvyko į pulką jau po ...ui nugriaudė paskutinės sal- ...Dabartinis pulko gyvenimas ...rūkstamomis gijomis surištas ...mis dienomis, kai pabuklai ...priešo tankų junginius, lau- ...ieižies ir betono užtvaras ...Prūsijoj. Viena iš tų gyvų- ...ių — tai veteranų prisimi- ...ir pasakojimai apie mūšius ...rius, apie atsimenamas ata- ...

...ač daug pasakojimų galima ...ti apie Eugenijų Burichiną. ...richinas atvyko į pulką 1942 ...buvo priskirtas prie pabuk- lo.

1944 m. kovo mėnesyje atsitiko epizodas, po kurio pulke apie Burichina pradėjo kalbėti su pagarba. Prie Orės, Novovo kaime, nedideliame valsčiaus sode prasidėjo karštas mūšis. Vokiečiai norėjo ...ti pualančiuosius uraganine ugnimi. Prie kaimyninio pabuklo jau neliko nė vieno gyvo žmogaus. Liko tik vienas pabuklas. Prie Burichino pabuklo, kur jisai buvo taikytoju, krito pabuklo viršininkas. Iškrito iš rykiuotės ir būrio vadas. Vokiečiai perėjo į kontrataką. Kažkas sušuko: „Nėra kam vadovauti, reikia trauktis atgal".

— Aš čia vadovauju. — suriko užkimusiu balsu Burichinas. Jis pasiėmė ant savęs visą vadovavimą, o kartu su juo ir visą atsakomybę už šitą mažą didžiojo fronto ruoželį, ir visi tuojau pastebėjo jį esant energingą ir tvirtabūdį vadą. Pabuklų tarnybų likučius jis išdalino po visus pabuklus, palikdamas prie savęs būrio vadovybę.

Novovo kaimo valsių sodas tapo kapais trims šimtams vokiečių. Buvo atmušta 10 kontratakų.

Po šio mūšio Burichinas buvo paskirtas pabuklo viršininku

Kartą Rytų Prūsijoje, iš tiršto ūko, prieš pat pabuklą, išlindo keletas vokiečių tankų. Taikytojas išsigando, ir sunku buvo neišsigąsti, — jis nervuodamasis lašovė ir nepataikė. Tankai pasuko ant pabuklo, bet tai buvo minutės, kada grisbėsi darbo Burichinas. Jis pats stojo taikytoju, ir pirmu šūviu jau degė vienas tankas. Po to antras ir trečias.

Šių metų sausio mėn. gale pulkas prisiartino prie didelių vokiečių įsitvirtinimų ant Dainės upės. Ant upės vakarinio kranto stovėjo tvirtos vokiečių jėgos. Keletą kartų po artilerijos paruošiamosios ugnies pėstininkai metėsi ant ledo, bet jiems sekėsi neleng vai. Vištai pavieniams pavyko dabėgti iki priešingo kranto.

Geriausias Burichino draugas, pabuklo viršininkas Petuchovas, krito kliudytas priešo sviedinio. Burichinas su niekuo taip nedraugavo, kaip su juo.

Burichinui buvo leista iš savanorių sudaryti šturmuojamąją grupę, kuri turėjo ant slidžių persikrauti per miritingąją ugnies zoną.

Pirmasis užsiplėšė pirmyn Burichinas ir metėsi prie priešo. Kad atdarytų ugnį, vokiečiai atidarė bunkerių angas. Tuo pasinaudodamas Burichinas metė į angą prieštankinę granatą. Bunkeris sudrebėjo. Vokiečiai atidarė duris. Ten buvo užmušta dvylika vokiečių ir tiek pat paimta į nelaisvę. Tada Burichinas nuvedė karius prie sekančio bunkerio, kuris taipgi tapo vokiečiams lavonine. Tuo tarpu ant vakarinio kranto jau išskėlė pėstininkai, pra aužė ir užėmė priešo įsitvirtinimo linijos tarpą.

Šaulių pulko vadas, kuris vadovavo mūšiui ir matė Burichino žygdarbį, pristatė jį apdovanojimui Tarybų Sąjungos Didvyrio medaliu.

— Tai buvo vasario, 19 į vakarus nuo Karaliaučiaus. Mes buvome pozicijoj, — pasakoja kito pabuklo vadas, seržantas Artemovas. — Iš jūros pusės veržėsi tritas rūkas, taip, kad priekyje nieko ne uvo matyti

— Einu, apsižvalgysiu, — tarė Burichinas, traukdamas iš kabūro pistoletą ir kildamasis už bato aulo. Jis greit grįžo ir pranešė, kad prieky esančiuose apkasuose eina karštas mūšis. Mes puolėme prie ginklų iš pradžių pastrodė vokiečių pėstininkai, bet juos keliomis salvėmis atmušę, mes greit pakeltėme poziciją. Po to pasirodė priešo tankai ir šarvuotosios transporto mašinos. Ypač sunku buvo manajam pabuklui, bet kur buvęs nebuvęs, atsiranda Burichinas su savo tarnyba. Iš kart paleng vejo. Burichino tarnyba šaudė be peratojo. Vienas priešo tankas, prasiveržęs pirmyn praleido šūvį. Sviedinys pataikė į medį, po kuriuo stovėjo pabuklas, ir sprogo. Burichinas krito ant žemės.

Bet tuo neužsibaigė Eugenijaus Burichino gyvas atminimas. Jo didvyriškasis pavyzdys tebestovi prieš mūsų pulką.

Vertė J. Dūda.

Mūsų respublikoje

Tarybų vyriausybės parama darbo valstiečiams

Lietuvos TSR žemės ūkio bankas Marijampolės skyrius šiais metais 1618 naujakurių ir valstiečių trobėsiams statyti ir inventoriui įsigyti jau išdavė 2904240 rublių paskolų.

Iki metų galo dar 800 darbo valstiečių gaus po 1 tūkstantį rublių avansą trobėsių statybai. Šiuo metu eina gyvas paskolų išdavimas demobilizuotiesiems kariams. (Elta).

Kandidatai į rinkimines komisijas

Kauno miesto įmonėse bei įstaigose tebevyksta kandidatų į apylinkines rinkimų komisijas siūlymas. Darbo žmonės išstato geriausiųjų stachanovičių bei inteligentijos atstovų kandidatūras. „Pergalė" metalo apdirbimo fabrikas pasiūlė į rinkimines komisijas septynis žmones. Jų tarpe fabriko direktorius Girnis ir tarybinio ūkio stachanovietė Simanavičiutė.

Zarasų apskr. valsčiuose vyksta susirinkimai, skirti kandidatams į apylinkines komisijas siūlyti. Degučių valsčiaus dirbantieji išrinko kandidatais į apylinkines rinkimines komisijas valstiečius, kurie pilnai įvykdė valstybines paraužas.

Jų tarpe drg. drg. Kajutis, Avrejevas, Šimkūnas. (Elta).

Agitatoriai veikliai dirba

Biržų apskrityje tebeplečiama pasirengimas rinkimams į TSRS Aukščiausiąjį Tarybą. Per mėnesį agitateriai visose apylinkėse pravedė 150 susirinkimų, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 8000 dirbančiųjų ir 1500 individualinių pokalbių valstiečių tarpe. (Elta).

Komjaunuoliai rinkiminėj apylinkėj

Kėdainių apskrityje veikia 67 rinkiminės apylinkės. Prie kiekvienos apylinkės organizuotas agitpunktas. Daugumoje agitpunktų aiškinamajam darbui vadovauja kolmo komjaunuoliai. Dotnuvos valsčiaus komjaunuoliai gražiai sutvarkė agitpunkto patalpas. Vakarais čia susirenka rinkėjai. Komjaunuoliai skaito jiems laikraščius, organizuoja pokalbius apie rinkėjų įstatymą, Stalino Konstituciją. (Elta)

Kanditerijos gaminiai virš plano

Tarybų Lietuvos konditerijos fabrikų darbuotojai viršijo metinį planą ir pradėjo viršplaninę gamybą. Vilniaus „Fortūnos" ir „Žibutės" fabrikai jau išleido dešimtis tonų viršplaninių gaminių. Keturių rūšių saldainius gamina neseniai atstatytasis Klaipėdos „Pirmosios gegužės" fabrikas. Šiaulių saldainių fabrikas „Ruta" atstatė šokolado cechą ir perdavė eksploatacijai karamelių cechą.

Šiais metais visos respublikos konditerijos darbuotojai išleis 250 tonų įvairių konditerijos gaminių virš plano. (Elta).

Liaudies šokių ansamblis

Klaipėdoje prie „Žalgirio" sporto draugijos organizuotas Liaudies šokių ansamblis, kuriame dalyvauja 30 žmonių.

Jau pravestos pirmosios repeticijos. Ansamblio repertuare, lietuvių, rusų ir ukrainiečių liaudies šokiai. (Elta).

Paminėjo Lukrecijaus 2000 m. mirimo sukaktį

Gruodžio mėn. 9 d. Vilniaus Valstybinio Universiteto centriniuose rūmuose įvyko viešas istorijos — filologijos fakulteto mokslo tarybos posėdis, skirtas įžymaus romėnų poeto ir filosofo Lukreciaus 2000 metų mirimo sukakčiai paminėti.

Po įžanginio istorijos — filologijos fakulteto dekano prof. K. Korsako žodžio, buvo išklausytas doc. Ročkaus pranešimas — „Lukrecijaus gyvenimas ir kūryba" ir vyr. dėstytojo drg. Fiorovo — „Antikinis materializmas".

Vyr. dėstytojas drg. Fiorovas ir studentas drg. Zabulis paskaitė ištraukas iš garsaus Lukrecijaus veikalo „Apie daiktų prigimtį". Minėjime dalyvavo daug akademinio jaunimo.

Svarbiausiųjų vokiečių karinių nusikaltėlių procesas Niurnberge

NIURNBERGAS, gruodžio 11 d (Tass). Atidarius rytinį Tribunole posėdį kaltinimo atstovas pareiškė, jog kaltintojas ketina šiandien pateikti kaip įrodymus, dokumentalines filmas, nufotografuotas oficialių hitlerinių fotografų.

Filme kadrai parodo hitlerinių viešpatavimą po jų atėjimo prie valdžios. Riaumų į reichstagą dieną Bavarijoje ir Berlyne, užfiksuota filmoje labiau primena priešo užgrobto miesto vaizdą negu laisvus rinkimus. Visur patrulioja smogikų daliniai, apginkluoti lengvais ir sunkiais kulkosvaidžiais. Antroji filmos dalis prasideda parodat antisemitinius pagromus ir „neariškųjų" rašytojų knygų deginimą.

Ekrane reichstago posėdyje, Hitleris praneša apie Austrijos užgrobimą. Frikas, Funkas, Zeichelis, Ribentropas, Hessas ir Zeis — Inkvartas pritariančiai ploja.

1938 m. rugsėjo mėn. 1 d. hitlerinių suokalbininkų įrakymu tankai šluoja pasienio stulpus ir bavjerus.

Ateina 1941 m. birželio mėn. 22 d. Hitlerinėsi suokalbininkai metė savo erdą prieš Tarybų Sąjungą. Himleris apžiūrinėja koncentracijos stovyklą netoli Minsko, kur tūkstančiai belaisvių gyvena baisiose sąlygose.

Filmas baigiamas parodant „liaudies teismą" prieš 1944 m. pasikėsinimo į Hitlerį dalyvius. Netgi teismo išvaizdos nėra.

Tai — ateikėršijimas.

Vakariniame gruodžio mėn. 11 d. posėdyje, pademonstravus dokumentinę kino filmą, kalbėje amerikietiškoje kaltinimo atstovas pulkininkas Steris, kuris pranešė, kad per likusias šios savaitės dienas kaltinimo atstovai išdėstys Tribunolui dokumentinius įrodymus, liečiančius kaltinamųjų nusikaltimus žmoniškumui ir karo įstatymams.

Po to amerikietiškoje kaltinimo atstovas Dodas savo kalbą paskyrė hitlerinių nusikalstamiems veiksmams, liepusiems pavergti darbininkus svetimšalius, išdėstyti. Rytium su šiuo, kaltintojas nagrinėja taip pat klausimą dėl nežmoniškų hitlerinių elgesio su žydais ir darbininkais svetimšaliais, kurie buvo išvežti į Vokietiją kaip vergai.

Hitlerininkai vežė iš okupuotųjų šalių darbo jėgą, atskirdami žmonas nuo vyrų ir vaikus nuo tėvų. Išvežimas buvo vykdomas tokiais metodais, kad transporto metu, o taip pat bedirbant Vokietijoje, žuvo šimtai tūkstančių žmonių.

Frankas, kaipo Lenkijos gubernatorius, išvežė į vokiškąją vergiją šimtus tūkstančių lenkų.

Niurnbergas, gruodžio mėn. 12 d. (Tass). Kaltintojas Dodas pradeda išdėstyti kaltinimus prieš hitlerinius suokalbininkus, liečiančius įvykdymą priemonių, siekusių pavergti visus suaugusius Europos gyventojus vokiečių vergais. Gausiais dokumentais, rastais ministerijos rytų reikalams archyvuose, kaltintojas įrodo, kad hitlerininkai sistemingai ir šaltakraujiškai varė milijonus rusų, ukrainiečių, lenkų, prancūzų, belgų, olandų ir kitų į vokiečių vergovę. Hitlerininkai nesusilaikė nuo bet kurių priemonių. „Darbo jėgos verbavimas" pavirto atviromis žmonių medžiodkliomis.

Panašus „verbavimas" sukėlė ryžtingą okupuotųjų rajonų gyventojų pasipriešinimą. Hitlerinėsi suokalbininkai nusprendė organizuoti verbavimą karinėmis prievartos priemonėmis.

Kelias dokumentais kaltintojas pavaizduoja žvėriškų elgesį, kur žmonės prievarta išvaryti į Vokietiją. Vyrai ir moterys buvo mušami, iš mergaičių niekšiškai tyčiojosi hitlerinės policininkai ir net žymūs valdininkai. Dodas įpatingai pabrėžia žmogėdiškų hitlerininkų elgesį su tais „rytų darbininkais" Vokietijoje, kurie, susirgę ar netekę darbingumo, pasidarė nebetinkami eksploatacijai. Juos sugrūsdavo į gyvulinius vežimus, skirtus vagonus, nekaztų drauge su gyvulinis ir veždavo atgal. Kaip tai beatrodytų neįtikima, sako Dodas, tačiau tuose vagonuose sergantieji vaikai skubėjo greta tų kurie pakeliui mirė, kol lavonų išmesdavo kur nors stotyje ar perone. Kaip ypatingai ryškų žiaurausį elgesio su darbininkais pavyzdį, kaltintojas rodė Krupo fabrikus. Jis pareiškia, kad, svetimos kilmės darbininkai Krupo fabrikuose maisto produktų gaudavo tiek mažai, kad negalėdavo dirbti iš nusilpimo. (Elta).

Karo kaltininkų teismas Suomijoje

Helsinkis, gruodžio mėn. 12 d. (Tass). Vakar suomiškųjų karo kaltininkų byles teisme posėdyje buvo paskelbtas „Barbarosos planas" dokumentas, iš kurio matyti, kad ankstyvesnieji Suomijos vadai iš anksto ir tikslai susitarė dėl dalyvavimo TSRS užpuolime ir kad Suomijos dalyvavimas buvo tikslai numatytas agresinguose Hitlerio planuose. (Elta).

Dachau koncentracijos stovyklos budeliai pasmerkti mirti

Londonas gruodžio mėn. 12 d (Tass). Londone radijas skelbia amerikiečių informacinės tarybos Vokietijoje pranešimą apie tai, kad amerikiečių karo teismas pasmerkė mirti 36 kaltinamuosius nusikaltimais Dachau koncentracijos stovykloje. (Elta).

Birnso pareiškimas

VAŠINGTONAS, gruodžio mėn. 11 d. (Tass). Kalbėdamas spaudos konferencijoje, JAV valstybės sekretorius Birnsas pareiškė, kad jis vyksta į Maskvą pagal trijų didžiųjų valstybių Jaltos susitarimą, numatantį užsienio reikalų ministerių susitikimus kas tris mėnesius nuomonėmis svarbiausiais klausimais, kylančiais tarp atitinkamų šalių, pasikeisti. Lygiai taip pat Birnsas ketina pasiūlyti Maskvoje suorganizuoti kovo mėnesyje Vašingtone naują užsienio reikalų ministerių susitikimą. Birnsas nurodė, kad jis giliai apgailestautų, jeigu amerikiečių tauta tiek neteisingai įvertintų bnsimąjį susitikimą Maskvoje, kad galima pilnutinio susitarimo nebuvimą svarstomaisiais klausimais įvertintų kaipo santykių tarp trijų šalių pablogėjimo liudijimą.

Valstybės sekretorius pabrėže, kad perijodinio trijų užsienio reikalų ministerių pasitarimo sušaukimo tikslas yra susitarti stipriai atitinkamas pozicijas einamaisiais klausimais ir išlyginti skirtingumus, kad būtų pasiektas pilnutinis savitarpinis supratimas. Birnsas nurodė, kad pagal Jaltos susitarimą, numatantį trijų didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministerių pasitarimas, kiekvienas užsienio reikalų ministeris gali pateikti svarstyti bet kurią problemą, kurią jis laiko neatidėtina. (Elta).

P R A N E Š I M A S

Pranešame, kad KS „Linas" fabrikas, Panemunėlyje, kiekvieną darbo dieną superka įvairius linus, kaip brauktus, mintus, mirkytus be klojėtus, žalius šiaudelius nukultomis galvutėmis ir pakulas. Už pristatytus linus valstiečiams mokamas valdiška kaina, o, be to, kooperatyvuose turi teisę pirktis įvairių pramoninių prekių.

KS „Linas" fabriko direktorius

Redaguoja Redakcinė kolegija

Šiame numeryje naudojamas kaltinamasis ir šaltinamasis

RAI 09428